

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Pasivitatea și noi.

Privind înapoi cu 30 de ani, vom afla, că ceea ce s'a scris atunci asupra situațiunei politice de atunci se potrivește și în situațiunea de azi.

În acești 30 de ani multe au trecut preste capul nostru, avem deci ocașiune bogată, ca să învățăm din pățaniile noastre.

Dacă însă nu vom voi să învățăm nici din cele ce am experiat în cei 30 de ani, atunci vom rămănea tot pe calea în carea ne găsim și de presente, după 30 de ani cu toate consecuențele.

Să privim deci înapoi cu 30 de ani, ca să vedem cum am privit atunci lucrurile.

În seria de articoli intitulati „Activitate”, care s'au început cu numărul 45 din anul 1869 s'a arătat clar pe ce căi se umblăm spre a asigura o sorțe mai bună poporului nostru.

Să reasumăm cele scrise atunci.

„Viața e un riu ce curge necontenit. Cursul ei nu se pôte opri și decât cineva voiesce să l' oprăscă, nu face alta, decât grămădesce o sumă mare de puteri, cari rump cu forța pedeca și de multe ori inundă și pe cei ce lucră la pedeca cursului; mai mult, inundarea este adesea aacompaniată și de devastațiunea esundărei, în care se cuprind și cei ce stau numai în apropierea pedecii cursului.”

„În viața poporilor nu s'au periclitat numai cei ce au voit se oprăscă cursul evenimentelor, ci și cei ce se aflau în apropierea lor.

În Franția curtea regăscă, clerul înalt și aristocrația au cercat să pună stavilă desvoltărei lucrurilor.

Isbucnesce revoluțiunea francesă la 1789 și cu ea cade capul regelui și al reginei, aristocrația ajunge la galotină, biserică este spărită, căruia a-bia i pôte pune capăt Marele Napoleon.

Libertatea a eșit învingătoare.

„Aristocrația feudală din țera noastră jurată cu burgesia separată în prejudețele de supremație și despoiare până la 1848 au oprit bunăstarea materială ca un monopol pentru sine; ăra cultura spirituală o au ținut departe de numărăsa poporațiune a țerei, numai pentru că acesta din urmă era în majoritatea ei de alt sânge, și nu de acei ce făceau parte din cele două caste.

„Cu milă căutăm asupra sorței noastre de astăzi, — așa serie autorul articolilor la 1869 — pentru că evenimentele cele comerciale, industriale, ba pôte și cele politice se vor vărșa curând ca niște unde mari preste noi, va să zică și preste cei ce monopolisau cu bunățile lumii, și preste cei ce erau de aceste privești . . . . . prele cari nu le va espia nimenea cu simpla escusare, că poporul se afla pe un grad forțe inferior de cultură.

Vedem deci că ideile ajunse la putere de principiu dărimă pedecile și dau înainte.

Ideile acestea însă după ce și au deschis calea au lipsă de portători desteri, și desteritatea și o câștigă omul nu prin trândăvie, ci prin activitate.

Acesta este șirul ideilor în articolul prim, dela cari îndată se caută aplicare în istoria poporilor prin alte țeri.

„Polonia după ce și-a perdat regatul, după ce au fost împărțiți la trei puteri (Austria Prusia, Russia) au părăsit patria lor unii și fizice, alții ne mai vrând să scie de afacerile ei. Ei nu au vrut să fie părtași la nimica, din cele ce se întemplantu în staturile de cari se țină. Cei mai înfrunse geau în străinătate, ca să-și mănânce acolo mai îngrabă averea și să se înstreineze mai iute de poporul lor și de împregiurările țerei lor. Din străinătate apoi încercau, sau seduși de vreun diplomat șiret al vre-unei din puterile, la cari erau împărțiți, sau de interesele altui stat, să facă câte o revoluțiune. De regulă revoluțiunile acelea erau nenaturale, pentru că ele se făcău acum ca niște invasiuni de din

afară, cari nu avău legătură firăscă cu viața poporului polon, pe cari revoluționarii l' cunoscău mai mult din epistole și din ziare. Deci fiecare revoluțiune se suprimă curând.

„Dacă polonii cei cu inteligență și avere rămăneau în mijlocul poporului lor, decât ei inteligența o pūnău în serviciul țerei, căutând a ocupa locuri de influență în organismele cele nouă, pūteu să stărcă cu timpul chiar și dela subjugătoriu o ușurință pentru asuprit. Poporul însă ajutat de influența inteligenței sale, și de averea care nu se ducea în străinătate, decât și nu venea din-truna să câștige drepturi politice cum le avusă, se înmulția inteligența, sporea cetățenimea și susținea bunăstarea materială, cari sunt mijloce forțe bune de a ajuta pe ori cine să ocupe și să susțină o pozițiune în societate, fie a indivizilor, fie a staturilor.

Acăsta ținută pasivă nu a adus nici un bine Poloniei, deșerte au fost toate declamațiunile prin țeri străine, în deșert au fost toți articlii prin ziare și prin broșure, în deșert chiar și sângele vărsat în atâtea revoluțiuni și resbele.

Dela țera acăsta nefericită autorul articolilor și întorce privirea asupra parlamentului engles, unde ca lei luptă irlandesii contra neîndreptățirilor aduse patriei lor.

Nu și-au părăsit patria ca polonii, nu au desconsiderat parlamentul engles, deși au fost în disparentă minoritate, ci au luptat cu abnegațiune cerând respectarea drepturilor lor. Resuna parlamentul englez la toate ocașiunile de opiniune publică s'a format în favorul lor, englezii au început a-i considera, le-au facut concesii bisericesci de cari sunt legate și însemnate drepturi politice.

Din aceste se trage conclusiunea că și noi trebuie să facem ca irlandezii, să luptăm pentru drepturile noastre, să nu lăsăm beneficiile altora, și noi să avem numai sarcinile. Se avem în vedere, mai presus de toate binele națiunii

noi, și să trecem preste ura personală, care la noi jăcă mare rol.

Cu acestea se încheiă articolul al doilea.

Știri bisericesci și școlare din archidieceșă. În parochia vacantă Cârna din tractul Alba-Iulia a fost ales paroch Danil Chirilă, care înainte cu 3 ani se stremutase de acolo în aceeași calitate la Inuri (Alba-Iulia).

Mihail Carp, locuitoriu în Alba-Iulia, a făcut în săptămânile trecute însinurările prescrișe de art. de lege LIII din 1868, înainte rabinului M. Fischer, acceptând credința bisericii ortodoxe.

Consistoriul archidieceșan a aprobat decisiunea comitetelor parochiale, ca senat școlare, din mai multe comune din comitatul Selagiului, prin care se decretăză începerea anului școlar la școlele noastre elementare în 2/15 Septembrie.

Autoritățile școlare din comuna Nasna au primit însărcinarea a cere cedarea usufructului dela pământul comasă al școlii comunale în acea comună nu există și deci usufructul compete în sensul legii școlii confesionale.

S'au aprobat dispoșițiunile oficiului protopresbiterial al Hașegului pentru înființarea unor școle ortodoxe române în Lunca.

S'a admis instituirea unui capelan în parochia Ieland, tractul Mureș-Oșorheiului.

Consoții A. Odor și G. Căciulă din Brașov, au fost divorțați.

Consistoriul a încuviințat cererea lui Constantin Tipuriță pentru a fi admis la examen privat de pe cursul II. pedagogic.

Ministrul r. u. de culte și instrucțiune publică a aprobat gramatica limbii române de profes. Nicolae Bogdan.

Consistoriul a aprobat planul școlii din Răhău, care va fi una din cele mai frumoșe școle din archidieceșă.

FOIȚA

Discursul președintelui Iosif Vulcan

la deschiderea adunării generale din Abrud a Societății pentru fond de teatru român, în 9/22 Iuliu 1900.

(Fine)

Curentul Eminescu, care a stărnit valuri de pesimism în literatura noastră modernă, a produs prin nepriceperea și exagerarea imitatorilor o pornire atât de posomorită, încât ênsuș cel mai eminent elev al lui, Alexandru Vlahuță, s'a crezut dator, ca nepotul care în vremuri de primejdie, trage clopotul într'o dungă, a-și lua lira și a esclama:

Unde ni-s entusiaștii, visătorii, trubadurii,
Să ne cânte rostul lumii și splendorile naturii?
Unde ni-s sēmănătorii generoselor cuvinte,
Magii crediți de stele, mergătorii înainte,
Sub credințele sfărmate și sub pravile șterse,
Îngropând vechia durere, cu-al lor cântec să reverse
Peste inimile noastre mângăere și iubire,
—
Și cuvântul lor profetic, inspirata lor privire,
Valurile de 'ntunec despăcându-le în două,
Splendidă înaintea noastră, să ne arate-o lume nouă!

Și glasul poetului n'a resunat în pustiu. Entusiaștii, visătorii, trubadurii dorit, s'au ivit. El a resărit din pământul Transilvaniei. E fiul poporului nostru. Este George Coșbuc, care cu lira sa ne cântă rostul lumii, splendorile naturii, îngropând vechia durere, revărsă peste inimile noastre mângăiere și iubire, despăcând în două valurile de întuneric, ne-arată o splendidă lume nouă.

Ce frumos este tabloul care ni se deschide vederii! Un aer de primăvară ne împresoră cu drag, par că respirăm mirosul florilor de câmp, par că auzim doinele de dragoste și chiuiturile vesele, par că vedem călușerii jucându-și dansul vitejesc și flăcăii cu fetele îngânând Ardeleana. Tote ne spun că viața e frumoșă și că este mare bucurie a trăi. În mijlocul acestor plăceri, ne simțim atât de bine, atât de fericiți. Asta e vatra noastră. Aici suntem acasă. E cuibul idealismului.

Da, suntem idealști, căci idealismul e aerul care ne hrănesce, boldul care ne creșce, brațul care ne dă putere și elementul care ne clădesce viitorul.

Suntem idealști, căci idealismul e ca-techismul care ne învață încheieturile credinței romănesci, ne luminează calea noștri

naționale și ne spune că suntem datori a stăruie din toate puterile, a jertfi tot, chiar și viața, pentru ridicarea neamului nostru.

Suntem idealști, căci idealismul formeză caracterele neclintite, cari nici odată nu șovăesc, cari prefer să mără decât să-și închine fruntea în fața amenințării sau în a interesului personal.

Suntem idealști, căci idealismul ne presintă modelul adevăratului om de valoare, care lucrăză numai să-și mulțumescă consciința, fără să rêvnescă la popularitate și fără să mărăgă a-și încasă — de la cei nepricepuți — aplausele.

Suntem idealști, căci idealismul și onărea sunt frate și soră. Legătura lor de sânge îi face să se iubescă într'atata, încât unul fără altul nici nu se pôte întipui. Iată și cuvântul pentru care un adevărat idealist nu pôte fi decât om cinstit.

Suntem idealști, căci idealismul e talismanul care ne-a mântuit ca prim minune și care ne va ocroti cu aceeași putere și în viitor dacă vom ținea la vechia credință, că limba ni-i viața, că numai până atunci vom fi Români, până când vom avea limba noastră!

Suntem idealști, căci suntem Români. A fi Român, însemnează a fi idealist. Idealismul e parțe constitutivă a ființei noastre.

Suntem idealști și lăsăm idealismul nostru, ca un paladiu din moși-strămoși, urmașilor cari ne vor înlocui pôte cu mai mari pregătiri, dar nu cu mai multă însuflețire și și nu cu mai multă rêvnă de muncă — conjurându-i să-l păzescă și să-l transmită generațiilor următoare.

Suntem idealști și vom fi de-apururi. Idealismul nostru nu va înceta nici odată, câtă vreme în acești munți și în aceste văi va mai bate o inimă romănescă. De giaba se va încumeta ori cine să l' nădușescă, n'are să isbutescă. Totdeauna și pretotindeni va eși la ivelă, prin graiul nostru, prin musica noastră, prin obiceiurile noastre, prin neclintita voință a noastră de a fi, de a trăi, de-a înna-voința d'a ne lăua potrivit în rëndurile poporilor culte.

Și nu va peri din noi idealismul, până când inima va și iubescă și „la fântâna cu izvor” se va întelni „dor cu dor”; până când doina de jale o să-și verse durerea pentru dragostea perdată, ca plângerea vântului

S'a votat pentru bis. din filia *Barbura* (tractul *Geógiu*) un ajutor de 200 cor. din fondul bisericilor sërăce; pentru parochia *Leschia* (tractul *Cetății de pētră*) 100 cor; pentru repararea bis. din *Geógiu* de sus-joseni 300 cor.

Se institue de administrator paroch. în *Ocolușul-mic* (tractul *Lupșa*) presbiterul *Ioan German*.

Cântările bisericesti.

În Nr. 75 din *Telegraful Român* la rubrica „afaceri bisericesti” cetesc, că pentru ridicarea cântărilor decăzute, s'a decis de P. Ven. Consistoriu arhidieceșan înființarea unui curs complementar la *Orăștie*, la care pot participa învățătorii din acele părți, pentru-ca să-și însușescă mai bine cântarea bisericescă.

Adeseori m'am cugetat asupra chestiunii cu cântarea bisericescă la noi, și totdeuna o nemulțumire m'a cuprins, vèzènd cum stăm în această privință.

Am avut ocaziune a asista în diferite biserici la serviciul divin, și preste tot locul am auzit cântându-se altcum. Aprópe fiecare comună își are modul seu de cântare, ér când ómenii aud o cântare, care diferă de cea dela ei, sunt de credință, că respectivul nu scie cânta.

O uniformitate órecare s'a întrodus în timpul mai nou, de când cântările bisericesti s'au propus în mod mai sistematic de cătră P. On. D. prof. D. *Cunțanu*, și acele s'au scris pe note.

Însè de cartea, care cuprinde în sine cântările pe note nu se póte folosi ori cine, pentru-că lipsindu-i cunoștința musicală, are în mână o armă bună și frumósă, dar nu-i cunoșce secretele construcțiunii și a folosirii aceleia. Chiar și aceia, cari studiază cântările în *Seminar*, după absolvare resfirându-se prin diferite locuri, în loc ca ei să învingă, și să introducă cântările după cum le-au învățat din centru; sunt adeseori copleșiți de cântăreții locali și cu încetul înfluințați de cătră aceia, încât pe neobservate se dedau la cântarea locală, uitându-și pe cea studiată, pe care rar o mai aud.

Acésta o pătesc mai des aceia, cărora le lipsește cunoștința musicală. Cel care scie și ceva musică, resistă mai cu forță la astfel de decăderi. Așa fiind, noi cu cântul bisericesc stăm foarte réu.

Nu așa stă lucrul la streini, unde musica instrumentală a fost întrodusă în biserică. Ei își au cântările armonisate și puse pe note, și dacă întrî în biserică luterană din comuna *X* ori *Y*, auzi cântând una și aceeași cântare la fel, pentru-că instrumentalistul, avènd la mână instrumentul (organele) înflu-

pribeag asupra florilor ofilite; până când desisul codrilor ne va îmbèta sufletul cu tainele unor plăceri ascunse; până când ecoul munților ne va ademini cu dorul de libertate; până când fluierul tenguos al ciobanului ne va fura somnul dulce; până când povestășul ne va încălzi sufletul vorbindu-ne de teți-frumoși cari s'au bătut cu bala-uri; până când lăutarii ne vor cânta balade vitejesci, despre ai noștri cari au bătut pe dușmani; până când vom auzi chiotul vesel al dansatorilor cu fețe aprinse de fericire, a căror picioare abia ating pământul, iar sufletele lor bat în ceruri. . .

Nu va peri din noi idealismul căci

Suntem Români, un neam în lume,
Ce ține la trecut și nume;
Avem și noi un ideal
Național,
Pe care n'au să ni-l sugrume
Nici fer, nici jug, nici ori ce val.

Cu aceasta credință, ve salut, domnilor și dómnelor — și deschid adunarea generală.

intèză tot auditorul și-l crește de mic în cântarea uniformă.

La noi neavènd musică instrumentală în biserică, va trece póte mult timp la mijloc, până ce vom ajunge ca să cântăm la fel preste tot locul. Acésta însè nu ne póte descuraja, ca să nu lucrăm în direcțiunea uniformității cântărilor bisericesti.

E de mirat cum s'a produs o atât de mare diferență în melodiile nóstre bisericesti, încât aprópe nu le mai cunoști, și nu le mai poți judeca, care e mai bună și mai potrivită.

Am la mână liturgiile, cari se cântă la Sibiu, Arad și Caransebeș, și tóte își au particularismul lor. Ce se mai zic de cele de prin România ori Bucovina, cari se deosebesc și mai mult de ale nóstre?

Fără îndoială decădița cântării bisericesti s'a produs și în urma vitregității timpurilor și a influențelor streine, cari au trecut preste biserică nóstră.

'Mi aduc aminte, că într'o biserică am auzit cântându-se antifonul glasului 4, curat ca o melodie unгурescă, ér aiurea auzi cântări de-ți vine să-ți astupi urechile.

Uniformitatea cântărilor în biserică orientală preste tot, este o dorință, carea abia cred să se póta realiza vre-odată. Pentru a ajunge la uniformitatea acésta, ar fi necesar ca să le precisăm bine, să le cuprindem apoi la un loc (ca modele) și se căutăm a le răspândi cu tótă țaria.

Precisarea acésta este un lucru greoiu, pentru că cu greu ai puté alege ce e mai bun. Mai mulți „meșteri” în ale cântărilor bisericesti, ar fi necesar să le examineze și să le precizeze.

În arhidieceșă dl prof. D. *Cunțanu* are merit neperitor în precisarea cântărilor bisericesti, și cartea dsale ar trebui să se afle în strana fiecărei biserici din arhidieceșă. În cartea acésta sunt unele mici schimbări în câteva cântări, cari înainte de-a fi tipărită se cântau altcum. Așa d. e. „*Cheruvicul*” după cum se cânta pe timpul când nu era manualul tipărit, 'l aflu mai frumos și mai natural, decât cum este scris în manualul edat. Eu totdeuna îl cânt mai cu plăcere pe cel dintâi decât pe cel din urmă, și acésta mi-au împărțit și alții. Nu voiu se detrag prin acésta nimic din valoarea acéstei cărți, și rog pe bunul profesor dl *Cunțanu* să considere acésta numai ca o observare de gust musical.

Liturgiile cele moderne, precum e a dlui prof. *Dima*, sunt de netăgăduită valóre artistică și frumșeță musicală, dar le poți folosi numai în centre, unde ai puteri la mână, și mâna care se conducă puterile. La sate așa ceva nu poți crea. Chiar și efectul asupra publicului nemusical e foarte dubiu. O sciu din practică.

Am avut ocaziune a cânta liturgia dlui *Dima* mulți ani de-arèndul, dar asupra elementelor jospuse (poporului) nu prea avé efect, căci nu o înțelegeau, cei inteligenți pricepeau farmecul ei, deși nici aceștia toți.

Imprejurarea acésta m'a îndemnat de-am întocmit o liturgie pentru 2—3 voci de copii, pe melodiile usitate, și acésta fiind simplă, era și mai accesibilă pentru popor, căci o pricepeau și totdeuna își exprimau satisfacțiunea față de corul copiilor. O liturgie deci pentru 2—3 voci egale, aranjată după melodiile usitate ar fi de o importanță foarte mare, și bărbați cu talent probat în asta privință, ar umplea un gol de mult simțit, edând o astfel de liturgie.

Avènd acum cântările precisate, avènd apoi și o liturgie ușoră după melodiile bisericesti pentru 2—3 voci, am puté influința mai cu efect ca cel puțin în arhidieceșă cântarea uniformă, să prindă rădăcini duravere. Ne-ar mai trebui mânilor, cari să pună în lucrare acésta.

Aceste es cu zecile în tot anul din seminariul Andreian, și pentru-ca lucrarea lor în viața practică să fie fruc-

tiferă, este de lipsă ca fiecare elev să se ocupe cât-decât cu musica instrumentală (vióră ori flaută etc.) pentru că îi va fi de mare ajutor la răspândirea cântărilor în cercul seu de activitate. Un instrumentalist va cădea cu mult mai greu în fals-uri, ba nu va cădea nici când, ci va conduce cu mână dibace cântarea în biserică și în scólă.

Astfel cu încetul vom ajunge la limanul dorit, de a auzi o cântare uniformă și frumósă, și nu se va mai cânta atât de *ad libitum*, după cum astăzi se face.

În biserică gr. cat. încă există deosebirea modului de a cânta, și se nu fiu acusat de șovinism confesional când zic: că ce frumos ar fi, dacă și în biserică aceea s'ar cânta tot așa ca în a nóstră, fiind și biserică soră de rital grecesc.

Și când ne-am cerceta bisericile reciproc, am lăuda pre Dumnezeu în una și aceeași limbă și în unul și același glas.

Cântarea frumósă înalță inimile, cultivă sentimentul religios și servește drept mijloc educativ și moralisător în biserică română, dar numai cântarea frumósă, căci dacă auzi un cântăreț vătându-se pe cutare glas ori tropariu, mai curènd 'ți vine să rizi decât se te înalți cu inima. Și ce impresiune regretabilă face acésta asupra străinilor!

E un mare desavantagiu că biserică orient. s'a lipsit de musica instrumentală. Insași ne învață se lăudăm pe Domnul în glas de trimbiță în alăută, în strune și în organe și în chimvale bine rësunătoare. Ne zace datorința deci, ca cu atât mai mult se ne îngrijim de musica vocală ca se ajungem acolo, încât cântarea în biserică să devină sublimă și nu ridiculă, cum în multe locuri se póte auzi.

Din cele premerse, este evident că formarea de cursuri ca cel din *Orăștie*, sunt foarte potrivite, pentru că servesc la delăturarea neajunsurilor indicate. Înființarea astorfel de cursuri este de dorit să se înmulțescă cât mai tare, și să se pună în fruntea lor conducători pricepuți, cari se propage uniformitatea și frumșeța cântărilor bisericesti nóstre, pentru-ca acele se străbată și în cel mai ascuns colț a-l credincioșilor noștri, spre mângăerea și educarea sufletescă a lor, spre podóba și sfînțenia serviciului din biserică nóstră.

N. T.

Revistă externă

Asasinarea regelui Italiei.

Regele Victor Emanuel al III-lea a sosit în *Monza*, la sieriul tatălui seu pentru a-și îndeplini datorința de cea mai intimă afecțiune fiască. Grigile guvernării le-a încredințat deocamdată cabinetului *Saracco*, căruia i-a exprimat deplina încredere. Sunt din sémă afară grele și apăsătoare aceste griji, deóre-ce s'a dovedit, că asasinatul recent e urmarea unui *complot*, al cărui plan are de scop stîrpirea întregii familii regale italiene. Poliția a arestat mai mulți complici ai anarchistului *Bresci*, pe frații și surorile acestuia și precum se pare din descoperirile unui polițist italian anarchistii plănuesc un atentat asupra împăratului *Wilhelm*.

Înmormântarea regelui *Umberto* se va face *Mercuri* în *Panteonul* din *Roma*. Majestatea Sa *Monarchul* nostru va fi reprezentat la acest act prim arhiducele *Rainer*.

Răspunsul guvernului englez în cauza Evreilor din România.

Evreii din România afară de preumblările, ce le-au aranjat până la *Budapesta* și *Viena*, pentru a stórce compătımirea streinilor asupra stărei lor au cerut și intervenția guvernului englez în favorul lor. Iată ce se relatează în privința acésta:

În *Camera Comunelor* subsecretarul *Brodrick* răspunzînd unei întrebări asupra pretenției persecuțiuni a evreilor din România, a decla-

rat că emigrarea evreilor din România, căreia jurnalele îi atribuiau ca pricină persecuțiunile ce suferéu evreii din partea autorităților române, nu provine din cauza acésta. Guvernul englez s'a convins, după informațiunile ce-a căpatat, că *userșiunea acésta nu este întemeiată*. Evreii din România nu capătă, ce e drept, naturalizațiunea, dar n'a parvenit în acésta privință nici o plîngere la guvernul englez, care n'a avut nici o reclamațiune de transmis guvernului român.

Scrisóre din Seliște.

Seliște Iuliu 1900.

— Sciri scolare. —

(Fine).

V. Numèrul înmatriculaților la scólă de tóte zile au fost: elevi 241, eleve 234, laolaltă 475.

Aceștia la finea anului scolar s'au clasificat cu forțe bine 75, cu bine 124, cu îndestulitor 148, cu nefindestulitor 97, neclasiificați au rēmas 30.

După naționalitate au fost: Români 455, Magiari 11, Germâni 9. — După confesiune au fost: gr. or. 450, gr. cat. 5, rom. cat. 13, ev. lut. 6, ev. ref. 1.

Scóla de repetițiune economică a fost instruată în 3 cursuri, cursul I cu 39 eleve, c. II cu 25 eleve și c. III cu 25 eleve, ér în cursul elevilor instruați cu cursul III dela scóla elevilor industriali, au fost 17 elevi. Aceștia după naționalitate au fost: Români 104, Magiari 2, laolaltă 106, după religione au fost: gr. or. 104, rom. cat. 1, reformat 1.

Au umblat deci la scóla de tóte zile și repetițiune copii și copile 581. Luând în considerare pe lângă scóla de tóte zile și pe lângă cea de repetițiune economică și pe a *învățăcelor industriali* cu 4 cursuri, fiecare curs cu câte 3 prelegeri de câte trei óre pe săptămână cercetat de 121 învățăceli, cari s'au instruat tot de învățătorii și în edificiul scólei nóstre, rezultă, că numèrul total al elevilor și al elevelor umblători la scóla nóstră au fost 794, ér fiecare putere didactică a instruat pe săptămână 30 óre.

VI. *Inspețiunea scólei*. Părintele adm. protopresbit. *Petru Iuga* a cercetat scóla în 15 Noemvrie 1899 și în 3 Aprilie 1900. În 17, 18 și 21 Martie 1900 a făcut inspețiune în tóte clasele și cursurile scólei de repetițiune-economică și ale scólei învățăcelor industriali, precum și la asil inspectorul reg. de scóle Dr. *Pinter Gábor*, făcènd examinare amănunțită în limba magiară, română, comput și geografie. Observațiunile și le-a expus în conferința ținută la 21 Martie 1900, declarându-se deplin mulțumit cu organizațiunea și progresul scólei, luând în considerare și asilul cu 92 copii și copile.

Exmișii comitetului parochial, ca comisiune scolară, pe lângă aceea că a asistat la examenele semestrale și la cele dela finea anului scolar, a cercetat în mai multe rënduri, asistând la prelegeri, ér la finea acestui an scolar împreună cu subscrisul a făcut o amănunțită examinare în 12, 13, 14 și 15 Iunie în cl. I—IV de elevi și eleve diaconul *Nicolae Neamțu*, ér în 16 Iunie membrul *Dumitru Vulc* în cursurile II și III la scóla de repetițiune-economică și în 17 membrul *Dumitru Chirca* în cl. IV de elevi. Din interes cătră scóla nóstră am fost în 24 Aprilie 1900 onorați cu cercetare din partea onoratului *Domn protopresbiter al Mercurei Ioan Droc*, asistând la prelegeri în unele clase.

VII. *Festivitățile scolare*. Duminecă în 5 Septemvrie 1899 s'a săvârșit în biserică mare rugăciunea învócării Duhului Sft. pentru începerea anului scolar, cu care ocaziune directorul scólei a rostit un cuvènt ocașional adresat reprezentanței bisericesti, corpului învățătoresc, elevilor și părinților lor. În nouă Novembre s'a ținut sèrbătoare scolară în amintirea decedatei regine *Elisaveta*; cu acésta ocaziune a rostit discursul ocașional *D-șora Iuliana Iovescu*.

În 30 Novembre a asistat corpul învățătoresc cu elevii la părășatul celebrat întru amintirea marelui arhieru *Andreiu baron de Șaguna*, roștind cuvèntul ocașional dl învățător *Iacob Stefla*.

În 26 Decembre s'a ținut producțiunea scolară constătătoare din concert dat de elevi și din o piesă teatrală reprezentată de cor-

pul învățătoresc dela care producțiune a rezultat un venit material de 201.04 cor.

In 14 Maiu s-a ținut maiialul, la care a participat împreună cu toate școlile și asilul; din venitul maiialului s'a împărțit elevilor și elevelor 1400 covrigi.

In 21 Maiu, ziua Sf. Constantin și Elena, Patronia școlii noastre, făcând Inalt Prea Sfinția Sa Domnul Arhiepiscop și Metropolit Ioan Metianu visitațiune canonică în comuna noastră biserică, a săvârșit la școlă sfințirea apei, a rostit vorbirea ocașională, și a cetit pe toți donatorii și fondatorii școlii.

Din acest incident corpul învățătoresc a compus un act comemorativ cu devisa: „Cu semnul crucei a învins Constantin cel Mare pe dușmanii creștinismului, cu același semn școlă ortodoxă română din Seliște lucră la răspândirea culturii și buneii stări morale și materiale a poporului din loc și jur“.

In 25 Iunie s'a săvârșit în biserică mare încheierea anului școlar cu mulțumită cu cântări și declamațiuni.

VIII. Conferințe învățătoresci s'au ținut în a. c. școlar 20, în cari s'a ales și pertractat materialul de propus pentru fiecare clasă și din fiecare obiect de învățământ.

IX. În grădina școlară s'a făcut lucrări mai radicale, s'a rigolat în parte, s'a construit paturi calde, s'a altoit în măsură mai mare, s'a plantat viță de vie ș. a., un raport special despre ea va prezenta dl. învățător P. Giura.

X. Biblioteca școlară s'a sporit la 1250 opuri și dispune de o depunere în sumă de 770.28 cor. Dl. Iosif Vulcan, membru al academiei române și redactor a donat pentru școlă noastră „Familia“ însoțită de următoarele șire: „În amintirea neuitatei zile petrecute la Seliște, cu ocașiunea adunării generale a Societății pentru fond de teatru român, și ca un semn de vecinică grațitudine pentru căldura și onoarea cu care am fost împărțșiți, Vă rog primiți din partea mea pentru biblioteca școlară un exemplar al revistei mele „Familia“, legătuindu-mă a vi'o trimite și de acum înainte cât timp Dumneavoastră imi va da putere se o redactez“. — Bibliotecar a fost inv. D. A. Mosora.

XI. Donațiuni pentru fondul școlar s'a făcut în anul curent în sumă de 860 cor. și o fundațiune făcută de v. d. Maria C. Lăpădat în suma de 1000 cor. în amintirea repositului seu frate Dr. Dumitru Răcuciu, fost advocat în Sibiu.

XII. Didactul s'a încasat în anul trecut școlar în suma de 882.25 cor. dela elevii din loc câte 2.30 cor. iar dela cei din jur câte 8.30 cor. Din comunele din jur au frecventat școlă noastră 25 elevi.

XIII. În ajunul Crăciunului a. 1899 Onorata Direcțiune a Cassei de păstrare (reuniune) din Seliște, a distribuit între elevii și elevele sărace dela școlă noastră vesminte în suma de 200 cor.

XIV. În urma invitării primate dela comitetul „Reuniunii române agricole“, în ziua de 11 Octombrie 1899 au fost conduși elevii și elevele din cl. IV și din școlă de repetițiune-economică, cu totul 150 la număr sub conducerea a 5 profesori didactice la expoziția de pomezi din Sibiu.

Acastă excursiune pe lângă aceea că a cauzat mare bucurie elevilor și elevelor, dar a avut mai presus de aceasta scopul de a contribui la înmulțirea cunoștințelor lor prin întuarea diferitelor lucruri ca: expoziția, muzee, statue, edificii publice etc. pentru ei cunoscut până aci numai din prelegeri. Speșele avute le-a suportat în părți egale: „Fondul cultural“, Alodiul și Cassa de păstrare. Pentru reușita acelei excursiuni a conlucrat împreună cu noi cu multă bunăvoință Dl. notar N. Hențiu esoperând la călătorie pe tren prețu de jumătate și însoțindu-ne și ajutându-ne cu deștărușale în totă excursiune.

XV. Cu începutul anului școlar, corpul învățătoresc din mijlocele proprii și-a înființat un fond. Scopul fondului e a înlesni prin mijloce materiale, reprezentarea corpului învățătoresc dela școlă noastră în toate cașurile, în cari susținerea demnității lui se reclamă. Din fond se poate lua numai spre scopuri naturale școlare filantropice. Acest fond a fost luat la cunoștință din partea comitetului parochial exprimând mulțumită cor-

pului învățătoresc pentru crearea lui, cât și pentru conducerea elevilor la expoziție.

XVI. Pentru a desvolta în elevi simțul de jertfă nu numai prin vorbă, ci și în faptă, din colecta făcută dela elevii la Crăciun s'a pus baza „Fondului elevilor săraci“, carele în anul prim deja atinge suma de 28 cor.

Cele aici în general schitate ne garantază și ne îndreptățesc, ca să putem privi cu liniște cu satisfacțiune sufletescă și încredere în viitorul și progresul școlii noastre și prin ea a poporului nostru. —

Raportul a fost ascultat cu viu interes de către toți și dl. director Dumitru Lăpădat a fost fericit și din această noiațiune.

Ce bine și folositor ar fi dacă toți d-ni directori școlari ar imita acest exemplu. Însemnătatea unui astfel de raport e de neprețuit.

După cetirea acestui raport P. O. D. adm. prot. Petru Iuga declară și D-Sa, că e pe deplin mulțumit cu rezultatul examenelor, aduce laude directorului, învățătorilor, comitetului parochial și poporului de aici și doresce acestui institut înfloritor succese tot asemenea de mănoșe ca cele din ăstan.

Urmează apoi premiarea elevilor cu calcul general de forțe bine. Acestora li s'a distribuit ca premiu câte o carte folositore. Unele dintre aceste cărți, 50 la număr au fost dăruite de d-l profesor și referent școlar Dr. Daniil P. Barcian.

După rostirea unei rugăciuni de mulțămărită cătră D-zeu, la mare ne 1899/1900 se declară de încheiat, cu mic cu mare ne depărțăm voioși și plini de mulțumire, vezând frumôșele progrese ce le face an de an școlă noastră. *Coresp.*

Convocare.

Despărțământul XV (Mociu) al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ își va ține adunarea cercuală în 12 August n. a. c. în comuna Mociu la 2 ore p. m. în școlă română gr. or.

Program:

1. Deschiderea ședinței prin președinte.
2. Raportul comitetului.
3. Raportul cassariului.
4. Alegerea a două comisii: a) pentru cenzurarea rapôrțelor comitetului și a cassariului; b) pentru înscrierea de membrii noi și pentru încasarea taxelor.
5. Disertațiune.
6. Raportul comisiunilor exmice.
7. Statorirea bugetului pe anul 1901.
8. Alegerea delegaților pentru adunarea generală.
9. Eventuale propuneri.
10. Încheierea ședinței și verificarea procesului verbal.

La această adunare se invită cu stimă toți membrii despărțământului precum și toți Românii de bine, cari doresc și voesc a sprijini școlă română.

Din ședința comitetului cercual al despărțământului XV Mociu al „Asociațiunii“, ținută în Mociu la 24 Iunie n. 1900.

Ioan Moldovan
dir. desp.

Simeon Ciuca
notariul desp.

NOUTĂȚI

Cununia regelui Alexandru al Sârbiei se va face mâine în Belgrad cu mare solemnitate. Actul ceremonial îl va săvârși metropolitul *Innocențiu* cu asistența tuturor episcopilor sârbi. Pentru împodobirea orașului au fost votați 100.000 fres, ear pentru daruri de nuntă consiliul orașenesc a votat 40.000 fres.

Resignarea patriarhului Brancovici. Precum s'el scrie lui *Kel. Ért.* din Carlovici, patriarhul sârbesc George Brancovici disgustat de mulțele atacuri, la cari a fost expus din partea avdarsarilor, ar avé de gând să abziecă de post la finea anului și să petreacă în retragere.

Noul secretar general al ministerei de culte din România dl. Dem. Aug. Laurian, a depus Marți convenia jurământ și 'și-a luat postul în primire.

Dl. Adam Basarabă, cler. abs. a fost ales Dumineca trecută de capelan pelângă tatăl seu Vasile Basarabă, paroch în Romos (tractul Orăștiei).

Era căsătoriilor din dragoste. E încă la ordinea zilei căsătoria de dragoste a regelui Sârbiei și un nou cas se deschide din fericiții noastre regine. În cercurile curții din Berlin a făcut adecă mare senzație știrea, că principesa Clara Wittelsbach fiica în etate de 26 de ani a înfantei spaniole Amalia, se va căsători în curând cu baronul Teodor Cremer-Klett, fabricant și cel mai bogat proprietar din Bavaria. Averele lui se urcă la 80 milioane mărci. A avut două soții, care i-au murit, rămând cu un copil.

Un nou atentat. Asupra Șahului Persiei, care petrece de prezent în Paris, s'a încercat alaltăieri din partea unui individ un atentat cu revolverul. Din fericiire planul a fost observat timp, și marelui vizir, care se afla în landau cu Șahul, i-a succés a smulge individului arma din mână.

† Eugeniu Serb, cleric cursul al III., a repausat în etate de 21 ani, Mercuri în 19 Iuliu a. c. v. În mormântarea s'a făcut eri în cimitirul bisericeii gr. or. din Roșcani. Fie-i țărina ușoră!

Studentii maghiari la Paris. În vederea deschiderei congresului național studențesc la Paris în 5 August n. au plecat din Budaștea 25 de studenți, pe lângă cari se vor asocia mai mulți și din provincie. La congres, precum spun ziarele maghiare, vor distribui un op voluminos în limba franceză, în care descriu viața studenților unguri, reuniuniile studențești și rolul istoric al tinerimei maghiare.

Petrecere de vară va arangia comitetul despărțământului XXVI al Asociațiunii Vineri la 10 August n. 1900 în sala de vară a promenăzii din *Reghinul-sășesc*. Venitul curat e destinat în favoarea școlii confesionale greco-cat. din Reghinul sășesc. Începtul la 8 ore șera. Prețul intrării: de persoană 2 cor., de familie până la 3 membrii 4 cor., dela 3 membrii în sus 6 cor. Oferte maritimose se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică.

Un discurs al împăratului Wilhelm II. În ziua de 27 Iulie împăratul Germaniei, după ce a trecut în revistă, la portul *Bremen*, primul contingent de trupe cari pleacă în China, le-a adresat o cuvântare în care a căutat să arate că *ori-cum civilizațiune care n'are drept bază creștinismul, este condamnată să dispară*. Eată textul complet al cuvântării, care a produs o mare senzație din cauza enunțului: *grație nu va fi acordată, prizonierii vor fi făcuți*.

„Mari datorii transmarine incumbă imperiului german, datorii mult mai mari de cum le-ar fi așteptat mulți din compatrioții seu, are îndatorirea de a ajuta pe cetățenii sei, întru cât ei ar îndura neajunsuri în streinătate. Chestiunile pe cari veșuri imperiul romanat de naționalitate germană nu le a putut rezolva, noul imperiu este în stare a le rezolva. Mișlocul care ne face această posibil este arma noastră.“

Intr-o nouă credinșă de treizeci de ani consacrată păcii, ea s'a format după principiile fundamentale ale bunicului meu de eternă memorie.

Și voi v-ați primit educațiune după aceste principii fundamentale, și acum sunteți chemați a ve face probele în fața vrăjmașului, spre a arăta dacă acele principii au fost înțelese de voi. Camarazii voștri din marină au dat deja această probă.

Ei v'au arătat, că principiile fundamentale ale educației noastre sunt bune, și eu sunt cu deosebire mândurat de care camarazii voștri s'au bucurat chiar din gura conducătorilor streini. Acum e rîndul voștru de a'i egala.

Veți încumbă o mare datorie. Voi trebuie se repareți marea nedreptate ce s'a comis. Chinezii au răsturnat dreptul ginților ce există de o mie de ani, ei au batjocorit, într'un mod neauzit încă în istoria lumei, sfințenia ambasadorului și datorii de ospitalitate. Și aceasta e cu atât mai revoltător, că această crimă a fost comisă de o națiune care se mândrește cu o cultură străveche.

Dovediți vechia bravură prusiană, arătați-ve ca creștini că puteți îndura cu voioșie suferințele. Fie ca onoarea și gloria să urzească drapelul și armele voștre, dați între-

gei lumi exemple de bărbăție și disciplină. Voi știți că aveți de luptat cu un inamic viclean și bine înarmat. Ajungând în fața lui, veți avea în vedere că *grație nu va fi acordată, prizonierii vor fi făcuți*. Conduceți ast-fel armele voștre, ca pentru o mie de ani d'acum înainte nici un chinez să nu mai cutureze a privi în față un German. Dovediți disciplină! Bine cuvântarea lui D-zeu fie cu voi, rugăciunile unui întreg popor și urările mele ve însoțesc pe fie care din voi. Deschideți o dată pentru tot-d'acum drumul culturii! Acum puteți pleca! Adio! adio camarazi.

Junimea din Nucet invită la petrecerea de vară ce o va aranja sub conducerea dlui Ioan Fruma, jurist Duminecă 5 August n. (23 Iulie v.) 1900, în sala școlii confesionale din loc. Începtul la 3 ore d. a. Prețul de intrare: de persoană local I. 60 bani (30 cr.), locul II. 40 bani (20 cr.) Venitul curat e destinat pentru înființarea unei biblioteci populare.

Programa: 1. „Codrean craiul codrilor“, baladă populară de G. Simu (declamare). 2. „Pictorul fără voie“, comedie într'un act de Antoniu Popp. 3. Doine populare. După producțiune dans.

„Octoichul mic“.

A eșit de sub tipar tocmai acum această carte, pe care în toate zilele trebuie să-o aibă în mână cântăreții dela biserică noastră, tipărită acum pentru prima-ôră cu litere latine, cu caracterele străbunilor nostri.

Cartea se estinde pe 20 de côle, și cuprinde în sine tipicul la vecernie, la utrenie și la liturgie, cântările liturgice, apoi cele 8 glasuri, podobiile, catavasiile, polieleul, apoi Psalmii aleși cu Pripelelelor, după Octoichul de Diaconovich Loga, tipărit la Pesta la anul 1826 spre a pute fi folosit și în bisericile din eparchia Aradului și a Caransebacului.

Prin retipărirea acestei cărți cu litere străbune s'a făcut un mare serviciu bisericilor noastre, căci în timpul din urmă au început prin unele biserici de ale noastre a se folosi cărți rituale tipărite fără binecuvântarea bisericeii și fără ceruta supraveghiere și îngrigire.

Cartea se află în tipografia archidieceșană de unde se poate procura.

Atragem asupra ei atențiunea preoșimeii și a învățătorimeii noastre.

Eată cuprinsul materialului:

Rândușla Vecerniei, Rândușla Utreniei, Rândușla Liturgiei, Glas 1—8, Podobiile, Pripelele Treimeii, Catavasiile la Nascerea Domnului, Catavasiile la botezul Domnului, Catavasiile la întimpinarea Domnului, Catavasiile la Băutarea Paștii, Catavasiile la Înălțarea Domnului, Catavasiile la Adormirea Născătoareii de Dumnezeu, Catavasiile la Înălțarea cinstitei crucei, Cântări de veselie, Polieleul, Pripelele, Pripelele și Psalmii aleși, Svetilne.

Dare de sémă și mulțumită publică.

M. On. D. Petru Călcunariu din Budaștea, din incidentul serbărei măreșe a iubileului bravilor frați din Brașov, dorind din inimă ca și gimnasiul nostru din Brad, să se completeze la 8 clase, trimite în scopul acesta în numele D-Sale și a St. D-sale soție 10 cor o n e, deobligându-se totodată a completa această sumă la 100 corone.

Pentru această faptă nobilă, donatorilor, li se exprimă căldurôșă mulțumită.

Servescă această faptă nobilă, de exemplu de imitare tuturor bărbăților iubitori de neam și de cultură, și scopul măreș și mult dorit, se va ajunge în scurt restimp!

Direcțiunea gimnasiului rom. gr-or.

Brad, 8 Iuliu 1900.

George Părău,
dir. gimnas.

Posta Redacțiunii.

Tuturor, pe cari îi privește: Sincere mulțămite pentru aducerea aminte.

Mătase Henneberg

veritabilă numai dacă se procură direct dela mine— neagră, albă și colorată, dela 45 cr. până la fl. 14.65 pr. metru. Fiecărui franco și vămuită, acasă. Mustre cu întorcerea postei.

G. Henneberg, fabricant de mătase (lif. de curte ces. și reg. Zürich. [10] 7—11

Nr. 512/1900.

[130] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători dela școlile gr. or. din mai jos însemnatele comune în protopresbiteratul Devei se escrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Batiz. 2. Găunosa. 3. Iosani—Nandru—Vale. 4. Leșnic. 5. Sânt Andreș.

Salariul învățătoresc în fiecare comună este de 600 cor., quartir și lemne de foc.

Alegândii învățători vor fi obligați a conduce strana.

Doritorii de a ocupa vre-unul dintre aceste posturi să-și subșternă cererile concursuale instruite conform legilor în vigôre la subscrișul oficiu protopresbiteral până la termenul sus-indicat.

Deva, în 17/30 Iulie, 1900.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Devei.

George Romanul
protopresbiter.

[131] 1—3

Concurs

Pentru întregirea a lor două posturi învățătoresci la școala gr. or. din Poplaca se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu fiecare din acestea două posturi sunt:

1. Salar anual 600 cor.
2. Relut de quartir 30 cor. și
3. 3 stânjini de lemne în natură.

Banii se solvesc din cassa bisericeii în rate quartale anticipative. Cei cari vor fi aleși sunt datori a ținea Dumineca și sârbătoreea strană în biserică și a instrua copii în școala de repetițiune.

Doritorii de a ocupa posturile acestea, sunt poțiti a se presenta înainte de alegere în vre-o Duminecă séu sârbătore spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic, ér concursurile instruite conform legilor din vigôre au de a le înainta oficiului protopresbiteral gr. or. din Sibiu.

Din ședința comitetului parochial ținută în 29 Iunie st. v., 1900.

Coman Baca Ioaneș Muntiu
președ. al comit. par. notariu.

Nr. 740/1900.

Vezut și aflat în ordine.
Sibiu 20 Iulie 1900.

Ioan Papiu
protopr.

Nr. 352—1900

[126] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea definitivă a posturilor învățătoresci dela școlile populare din comunele: *Nadășa-română, Urisiul superior, Potoc, Idicel-sat și pădure, Măieru, Filea, Lueriu, Săcalul de pădure, Rîpa-infer. Dumbrava, Murș-Cueșdru, Deda și Restoșnea-Poleți*, tôte aparținătore protopresbiteratului Reghinului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în fôia „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acestea posturi sunt: câte 600 cor. quartir și lemne de foc.

Informațiuni mai detaliate se pot trage dela oficiul protopresbiteral subșcris.

Redactor prov. Dr. Elie Cristea.

Suplicele, instruite conform legilor în vigôre, sunt a se așterne în termenul deschis, subscrișului oficiu protopresbiteral p. u. Szász-Régen.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Reghinului.

Reghin, 13 Iulie 1900.

Galaction Șagău,
protopresbiter.

[129] 2—3

Publicațiune

Pentru liferarea de:

1. *Pâne de grâu curat.*
2. *Franzele (jîmle)* făcute din făină de grâu curat cu lapte.
3. *Făină de grâu curat* Nr. 2 și 3.
4. *Carne de vită.*
5. *Carne de vițel.*
6. *Carne de ôie.*
7. *Carne de porc, și*
8. *Unsôre de porc, tôte de prima calitate,* pentru alimentarea alor 180—200 elevi dela seminariul archidieceșan teol. ped. gr. or. rom. „Andreian“ din Sibiu în anul scolar 1900/1.

Doritorii de a reflecta la careva din aceste pozițiuni, să-și înainteze ofertele în scris prezentându-le în persoană la subscrișul, până la 2/15 August a. c., unde vor afla mai deapropo și condițiunile speciale pentru încheierea contractelor, precum și eventuale alte informațiuni.

Tot în acest termen se pot înainta oferte în scris și pentru resturile de mâncare nefolosibile rămase dela mese și culină.

Sibiu, în 19 Iulie (1 August) 1900.

T. Popovici
profesor, econom semin.

In *Tipografia archidieceșană* a apărut:

ACAFTISTUL

Preasânteii

Născătore de Dumneșu

și

alte rugăciuni

urmate de Sinaxarin pentru tot anul și Pășchălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat	fl. —.85
jumătate până	1.05
în piele roșie	1.25
Ediția fină în piele neagră	2.—
piele chagrin	2.60
în mătase	3.85

Se află de vânzare la

Librăria Tipografiei archidieceșane,
Sibiu.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceșană:**

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: *Rânduêla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmôsele, Sfetilnele și altele.*

Prețul unui exemplariu legat simplu **1.60 cor.**, legat în piele cu copcii galbine **3.20 cor.** plus porto postal **30 bani.** Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria Tipografiei archidieceșane.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceșană:**

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Librăria archidieceșană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat **9.50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

Saisonul de primăvară și de vară 1900.

Stofe de Brünn veritabile

Una bucată de metri 3.10 lungă, pentru un rând complet de haine de bărbat (Roc, pantaloni, vestă,) costă numai

fl. 2.75, 370, 4.80 de lână veritabilă de oae fl. 6. — și 6.90 de lână mai bună veritabilă de oae
fl. 7.75 din lână fină veritabilă de oae
fl. 8.65 din lână forțe fină veritabilă de oae
fl. 10.— din cea mai fină lână veritabilă de oae.

Una bucată stofă pentru un rând de haine-salon fl. 10.— deasemenea espedează cu prețurile de fabrică stofe pentru pardisii, lodeu pentru turiști cele mai fine kangarne etc. etc. depozitul real și recunoscut în destul ca solid:

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre gratis și franco. Liferarea conform mustrei se garantează. [56] 32—40

Avantajele mușterilor privați, de a comanda stofele direct dela firma de mai sus, dela fabrică, sunt foarte însemnate.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

$\frac{1}{2}$ Flacon fl. 6. —, $\frac{1}{2}$ Flacon fl. 3.50. delătură tôte umflăturile și depunerile de grăsimi fără să vateme părului. Intărește nervii atacați și slăbiți, delătură și distruge tôte nodurile în mușchi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra ariciturei umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflărei picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvânt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus escelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a se folosi la tôte suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

$\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 2. $\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

HOTTER

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate numêroșe nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Să se ceară numai preparate de ale lui Hotter și să nu se primescă altele. Depozit în farmacia și Drogerii.

Depozit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la Dr. Leo Egger & J. Egger Farmacia Palatinului VI Váci körút 17 și la farmacia Iosif Török Bpesta VI Kiraly utca 12.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și mușchii până la bătrânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal să presteze cele mai mari strapații și fugi, să înțelege după frecare cu fluidul „Training“.

Să mai folosește cu succes uimitor la tôte urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mâncare și cu această prosperarea porcilor, forțe acomodat în contra orbalțului (brâncă); Nr. II este de a se întrebuița la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra opririi udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 28—104

Editura și tiparul tipografiei archidieceșane.